

Årsberetning 2022

Virksomhetens art og lokalisering

Norges Naturvernforbund er en landsdekkende medlemsorganisasjon med det formål: *å arbeide for å verne naturen og sikre livsmiljøet slik at menneskelig virksomhet ikke overskrider tålegrenser i naturen.*

Landsmøte, landsstyre og sentralstyre er organisasjonens besluttsende organer, og i 2022 ble det gjennomført landsmøte på Hamar.

Ny ledelse ble valgt bestående av Truls Gulowsen som leder og Pernille Hansen og Randi Storhaug som nestledere.

Landsstyret vedtok nytt arbeidsprogram for perioden 2022 – 2024. Arbeidsprogrammet er omfattende, og det har vært nødvendig med sterke prioriteringer i oppfølgingen av arbeidsprogrammet. Dette er forankret i styrende organer.

Maren Esmark gikk i august 2022 av som Generalsekretær etter to perioder, 10 år, i stillingen. Gro Holstad begynte sitt 5 år lange årsmål 1. august.

Landsstyret har hatt 7 møter i 2022, herav 2 ekstraordinære og tilsvarende har sentralstyret hatt 7 møter og ett treff.

Sekretariatet er lokalisert i Mariboes gate 8 i Oslo. I hele 2022 har det blitt inngått avtale med alle ansatte som gir mulighet for inntil 2 dager hjemmekontor i uken. Dette er en ny arbeidsmåte som har kommet i forbindelse med pandemien og avtalen med de ansatte vil bli vurdert i 2023.

Organisasjonens sekretariat hadde pr 31.12.2022 38 ansatte på hel- eller deltid, til sammen 33,6 årsverk, herav inkludert tre regionansatte. I tillegg er leder honorert tilsvarende en fulltidsstilling og to nestledere honoreres tilsvarende 20% stilling på Pernille Hansen og 40% på Randi Storhaug. Til sammen lønner og honorerer da sekretariatet 41 ansatte og 35,2 årsverk. Pr 31.12.2022 var det 7 ansatte som hadde midlertidig stilling. Medarbeiderne som var og er engasjert i midlertidige stillinger arbeider på tidsavgrensede vikariater eller prosjekter.

Frivillig arbeid utgjør hovedtyngden av organisasjonens aktivitet i fylker og kommuner over hele landet. Tillitsvalgte, aktive medlemmer og andre bidrar i tillegg vesentlig for å sikre og forsterke det faglige og organisatoriske nivået i organisasjonen. Samlet representerer Naturvernforbundet et omfattende faglig nettverk som sikrer stor innsikt i natur, klima- og miljøspørsmål. Virksomheten omfatter medlemsrettet arbeid, miljøpolitisk påvirkningsarbeid overfor sentrale og lokale myndigheter, storting, næringsliv m.f. Naturvernforbundet er en sentral høringsinstans og uttalte seg om en rekke viktige miljø- og naturvernsaker overfor kommunal, regional og nasjonal forvaltning, samt overfor Regjeringen og Stortinget i 2022 og i noen tilfeller EU.

Naturvernforbundet har aktive lokallag og fylkeslag i alle fylker, med høyt aktivitetsnivå. 2022 har vært preget av redefinering av aktivitet etter koronapandemien, som lagene i stor grad har løst godt. Vi har 15 fylkeslag, og etter godt og målrettet arbeid er det oppretter flere nye lokallag, og for 2022 endte vi med 103 aktive lokallag inkludert studentlag, som er historisk høyt!

Naturvernforbundet hadde 35 649 medlemmer per 31.12.2022, en nedgang på 432 medlemmer eller 1,2 % fra året før. I tillegg var det registrert 2 717 faste givere, en økning på 1 312 fra 2021. Fastgiverinntektene økte fra 2,066 mill. kroner til 2,893 mill. kroner. Gjennomsnittlig giverinntekt var i 2022 på 1 064 kroner mot 1 471 kroner i 2021. Innsamlingsprosenten i 2022 var på 88 %, en økning fra 85 % i 2021.

Ordningen med driftsstøtte til ansettelse av fylkessekretærressurs i fylkeslag, som ble innført i 2021 er videreført i 2022. Det er totalt sju fylkeslag som mottok støtte til fylkessekretærressurs i 2022. I tillegg ble det utbetalt reise- og møtestøtte til to fylkeslag. Sekretariatet leverer økonomitjenester til flere lokal- og fylkeslag.

Rapporten etter en omfattende organisasjonskartlegging i 2021 ble fulgt opp med en arbeidsgruppe satt ned av landsstyret. Denne arbeidsgruppen leverte en rapport om Naturvernforbundet 2030 sammen med forslag til vedtak til landsmøtet. Landsmøtet vedtok overordnede strategiske mål frem mot 2030. Som landsstyret fulgte opp med konkretiserende mål for landsmøteperioden 2022-2024.

Naturvernforbundets landsstyre opprettet etter landsmøtet 2022 6 fagutvalg i Naturvernforbundet (energiutvalg, fisk- og oppdrettsutvalg, gruveutvalg, jordbruksutvalg, skogutvalg og vassdragvernutvalg). I tillegg har landsstyret opprettet et nytt klimautvalg og satt ned samepolitisk råd i tråd med vedtaket fra Landsmøtet. Tillitsvalgte, medlemmer og ansatte sitter dessuten i en rekke forskjellige verv i organisasjonsstyrer, faglige utvalg og diverse råd på vegne av Naturvernforbundet.

Naturvernforbundet har flere langsiktig internasjonale samarbeidsprosjekter innen ressursforvaltning, klima, miljøundervisning og organisasjonsbygging lokale miljøgrupper i Russland, Ukraina, Kirgisistan, Mosambik og Togo. Prosjektene er finansiert med tilskudd fra Klima- og Miljødepartementet, Direktoratet for Strålevern og Atomsikkerhet og EU. Prosjektet til støtte for ungdom i lokalsamfunn rammet av oljesøl i Nigerdelta med finansiering fra Operasjon Dagsverk i 2017 ble avsluttet i 2022 og ubrukte midler returnert til donor.

Naturvernforbundet er medlem av det internasjonale miljønettverket Friends of the Earth (FoE) og har i 2022 deltatt på årsmøte og flere arbeidsgrupper i Friends of the Earth Europe.

Naturvernforbundet ga i 2022 ut to eksemplarer av medlemsbladet Natur & Miljø. Bladet har ett godkjent opplag på 28 837 eksemplarer i 2021/22, opp fra 22 785 eksemplarer i 2018/19. Av disse er 333 betalende abonnenter. Blad nummer 1 og 2- 2022 ble i gjennomsnitt distribuert til 27 897 abonnenter.

Redegjørelse for Aktivitetsregnskapet

Budsjettet for 2022 la opp til en satsing og bruk av formålskapitalen innenfor områder med rekruttering av fastgivere, medlemsvekst, nytt økonomisystem og fortsatt organisasjonsutvikling. Budsjettet for 2022 var på -3,6 mill kr som skulle dekkes av formålskapitalen. I 2022 ble det besluttet at Operasjon Dagsverk prosjektet som ble fryst i 2021 skulle avsluttes og midler returneres til donor. Den manglende støtten fra Lotteri og Stiftelsestilsynet vedrørende Norsk Tipping støtte i 2021 ble avsluttet uten at Naturvernforbundet fikk medhold i klagen på avslaget, vi fikk heller ikke noe ekstra tildeling i 2022 tildelingen av midler, men vi mottok støtte fra Norsk Tipping sitt overskudd i 2022.

I 2022 ble det besluttet Landsstyret at Naturvernforbundet, sammen med Natur og Ungdom, vil saksøke staten for saksbehandlingsfeil i forbindelse med tillatelse gitt for gruvedrift med dumping av gruveavfall i Førdefjorden. Budsjettetert totalkostnad for

søksmålet er lagt opp til 3 mill kr, hvorav advokatkostnadene til søksmålet er begrenset oppad til 2,1 millioner kroner (eks mva), i tillegg er det risikoen for å måtte dekke motpartens saksomkostninger om Naturvernforbundet og Natur og Ungdom ikke får medhold i saken. Beløpet for potensielle saksomkostninger for motparten er vanskelig å beregne, men anslått til ca 1 million kroner. Gruvesøksmålet er planlagt fullfinansiert med gaver og donasjoner og skal i utgangspunktet ikke finansieres av formålskapitalen. Per utgangen av 2022 var kostnadene til søksmålet 1,639 mill kr, hvorav 1,5 mill kr er advokatkostnader, mens innsamlet beløp var på 307.000 kr. Resultatet for gruvesøksmålet ble dekket av formålskapitalen i 2022. Dersom innsamlet beløp ikke dekker totalomkostnadene er det inngått avtale mellom Naturvernforbundet og Natur og ungdom om en fordeling av kostnadene med en 80/20 fordeling.

Aktivitetsregnskapet for 2022 viser et negativt aktivitetsresultat på 4,206 mill. kroner. Det er en forbedring av resultatet for 2021 da aktivitetsregnskapet endte på minus 5,536 mill. kroner. Det er flere faktorer som spiller inn i utviklingen, blant annet Norsk Tipping midlene som vi ikke mottok i 2021, samt kostnader ved fjordsøksmålet som kom i 2022.

Sum anskaffede midler var i 2022 samlet på 63,845 millioner kroner en økning på 8,984 mill. kroner fra 2021, hvorav Norsk Tipping støtten utgjorde 3,826 mill kroner.

Tilskudd (driftsstøtten) fra Miljøverndepartementet var den største enkeltkilden til driftsinntekter, og utgjorde i 2022 7,265 mill. kroner, en reduksjon på 0,385 mill. kroner fra 2021.

NORAD var den største enkeltkilden til prosjektinntekter på i alt 8,773 mill. kroner, en økning på 0,530 mill. kr fra 2021. Innsamlede midler og medlemsinntekter utgjorde til sammen 15,3 mill. kroner, en økning på 1,918 mill. kroner fra 2021. Offentlige tilskudd utgjorde 54 % av de samlede inntektene, en nedgang på 4 prosentpoeng fra 2021. Det er en uttalt strategi at avhengigheten av offentlige tilskudd bør reduseres.

Sum forbrukte midler var på til sammen 68,051 mill. kroner, en økning på 7,654 mill. kroner sammenlignet med 2021. Av dette utgjorde kostnader til organisasjonens formål 59,046 mill kroner, mot 51,543 mill. kroner i 2021. Formålsprosenten for 2022 er på 87% en økning på 2 prosentpoeng fra 2021.

Tilskudd til internasjonalt arbeid gjelder i stor grad overføringer til prosjektpartnere i land i Øst-Europa og Afrika. Prosjektene i utlandet drives med midler i hovedsak bevilget av Norad, Utenriksdepartementet, Klima og miljødepartementet og Strålevernet. Det ble i 2022 overført totalt 14,821 mill kroner til partnere i utlandet i 2022, mot 13,171 mill kroner i 2021.

Det ble i alt overført 11,022 mill. kroner til lokal- og fylkeslag, Miljøagentene og Natur og Ungdom i 2022. Det er en økning på 0,646 mill. kroner fra 2021 og skyldes økt overføring av driftstøtte. Tildelingen til Natur og Ungdom ble redusert med 100.000 i 2022, mot den økte støtten gitt ekstraordinært i 2021. Medlemskontingenten til fylkes- og lokallagene var på i alt 4,987 mill. kroner.

På aktiviteter som oppfyller formålet ble det i 2022 i alt brukt 34,272 mill. kroner. Det er en økning mot hva som ble brukt i 2021 på 5,239 mill kroner.

Kostnader ved administrasjon og styrende organer viser nedgang fra 2021. Administrasjonsprosenten var i 2022 på 6%, en reduksjon på 3 prosentpoeng fra 2021. Likviditeten har vært god gjennom hele 2022. Overskuddslikviditet er plassert i norske banker som vanlig rentebærende innskudd og høyrentekonto.

Formålskapital

Ved utgangen av 2022 har vi en total formålskapital på 9,298 mill. kroner. Det er en reduksjon på 4,206 mill. kroner fra 2021. Av dette utgjør fri formålskapital 8,830 mill. kroner, en reduksjon på 4,239 mill. kroner fra 2021. Det ble i 2022 besluttet i styrende organer at nivået på fri formålskapital ikke skal under kostnader for 3 måneders drift, per 2022 er dette beløpet 8 mill. kroner. Formålskapital med eksternt pålagte restriksjoner utgjør 0,468 mill. kroner, en økning på 0,033 mill. kroner fra 2021.

I årsregnskapet for 2022 er fortsatt drift lagt til grunn og styret bekrefter at forutsetning er tilstede.

Arbeidsmiljø

Sykefraværet i Naturvernforbundet i 2022 var på 2,89% av total arbeidstid. Det er en økning på 0,98 prosentpoeng mot 2021 hvor sykefraværet var på 1,91 %. Det egenmeldte sykefraværet utgjorde 2,83 % og langtidsfraværet (mer enn 16 dager) var på 0,06 %. Det var ingen personskader eller ulykker blant ansatte i 2022.

Arbeidsmiljøutvalget har i 2022 hatt sju møter, med stort fokus på tilbakekomsten til kontoret og hjemmekontor ordning. Det er også satt ned en egen kontorgruppe som skal jobbe med tiltak for å forbedre arbeidshverdagen. Naturvernforbundet inngikk i 2022 ny avtale om leie av lokalene i Mariboegs gate 8, sammen med de andre organisasjonene i bygget. Den nye avtalen varer frem til juni 2028 og det legges ikke opp til store endringer i lokalene. 1 times trimmetime for de ansatte har blitt opprettholdt og det har blitt gjennomført ansattsamlinger både ute og inne.

En lønnsjustering for alle ansatte ble fremforhandlet i 2021 og revidert særavtale med NTL-Naturvernforbundet signert i januar 2022. I ny særavtale ble en gradvis lønnsjustering for de ansatte besluttet. Første del av denne lønnsjusteringen ble gjennomført i juli 2022 og nye justeringer vil bli gjennomført i 2023 og 2024.

I 2022 ble det gjennomført en endring i sekretariatet på fagavdelingene, hvor det tidligere var tre fagavdelinger (Natur&Klima, Internasjonal Avdeling og Miljøvennlig hverdag) ble det redusert til 2 fagavdelinger, Natur, Areal og forbruks avdeling (NAFA) og Energi, Internasjonal og Klima (EIKA). De ansatte fagpersonene ble fordelt utfra deres bakgrunn og erfaring.

Likestilling

Forbundets mål er å sørge for god kjønnsbalanse både i tillitspersonapparatet så vel som i sekretariatet. Landsstyret har en kjønns sammensetning som tilfredsstillende våre vedtekter der det står at «kjønnsfordelingen i landsstyret bør ikke vise større ulikhet enn 60–40». Kjønnsfordelingen i sekretariatet er svært jevn, og av de ansatte pr 31.12.2022 er det 23 kvinner og 18 menn (inkl. 3 honorerte tillitsvalgte). Ledergruppen består av tre kvinner og tre menn (per 31.12.2022). Begge nestledere og generalsekretær er kvinner.

Lønssystemet er bygget på stillingskategorier, hvor ansiennitet og utdanning bestemmer lønnsnivået. Dette gjør at det ikke er merkbar forskjell i lønn mellom menn og kvinner som har samme erfaringsbakgrunn og stillingskategori.

Påvirkning av det ytre miljø

Vår tjenesteproduksjon forutsetter bruk av ulike ressurser som vi søker å begrense mest mulig. Landsstyret vedtok i november 2019 en reisepolicy for Naturvernforbundet som legger stor vekt på miljø. Vi tilstreber å gjøre reisevirksomheten så lite miljøbelastende som mulig ved å benytte gange, sykkel og kollektivtransport i Oslo-området og mest mulig tog/buss i Norge der det er praktisk mulig. Innkjøp av kontormøbler og elektronisk utstyr gjøres forsøksvis brukt, og vi har stort fokus på vedlikehold og reparasjon fremfor å kjøpe nytt.

Naturvernforbundet har ikke et fullstendig klimaregnskap. Sekretariatets aktiviteter rapporteres til Miljøfyrtårn og vi har på den måten oversikt over en del av organisasjonens miljøbelastning. På dette grunnlaget er det mulig å anslå våre utslipp knyttet til flyreiser. I 2022 var det 15 flyreiser (en vei) med slik fordeling:

Strekning	Antall	kg CO2¹	SUM kg CO2
Norge og Norden	12	85	1 020
Europe	4	250	1 000
SUM	16	335	2 020

Fremtidig utvikling

Naturvernforbundet har styrt arbeidet i 2022 etter arbeidsprogrammet og de langsiktige målene i Naturvernforbundet 2030. Det er gjort prioriteringer i arbeidsprogrammet i tråd med vedtak i styrende organer.

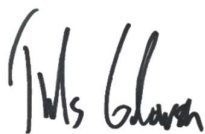
Etiske retningslinjer og anti-korrupsjons arbeid

Nye, reviderte etiske retningslinjer ble vedtatt av landsstyret i mars 2020, og et etisk utvalg ble opprettet for å kunne håndtere eventuelle saker som omhandler brudd på organisasjonens etiske retningslinjer. Naturvernforbundet har også vedtatte retningslinjer for anti-korrupsjonsarbeid som er godkjent av våre bidragsyttere. Enhver form for mislighold må rapporteres av våre partnere og eventuelt tilbakebetales. Det er ikke rapportert inn noe mislighold i 2022.

Styring av finansiell risiko

Naturvernforbundet hadde i 2022 54% offentlig finansiering. Det er en reduksjon (4 prosentpoeng) fra 2021. Med tanke på usikkerhet i tildelinger og kriterier for ulike offentlige støtteordninger vil vi fortsatt jobbe for å øke andelen inntekter fra andre kilder, men vi er likevel komfortable med at over halvparten av forbundets inntekter i 2022 finansieres med offentlige midler.

Oslo den 21. mars 2023
I styret for Norges Naturvernforbund

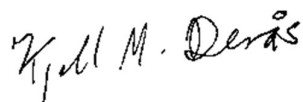
Truls Gulowsen
Leder

Pernille Hansen
Nestleder

Randi Storhaug
Nestleder

Kjell M Derås
Styremedlem

Katharina Karlsen Hessen
Styremedlem

Lasse Eriksen Bjørn
Styremedlem

Gina Gylver
Styremedlem Natur og Ungdom

Gro Holstad
Generalsekretær